

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)
23 päivänä huhtikuuta 2002 *

Asiassa C-62/01 P,

Anna Maria Campogrande, Euroopan yhteisöjen komission virkamies, koti-
paikka Bryssel (Belgia), edustajanaan asianajaja A. Krywin, prosessiosoite
Luxemburgissa,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaansa yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan osittain Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (neljäs jaosto) asiassa T-136/98, Campogrande vastaan komissio, 5.12.2000 antaman tuomion (Kok. H. 2000, s. I-A-267 ja II-1225), toteamaan sukupuolisen häirinnän tapahtuneeksi ja velvoittamaan Euroopan yhteisöjen komission korvaamaan hänelle tästä virheellisestä toiminnasta aiheutuneen henkisen kärsimyksen

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

ja jossa on vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään C. Berardis-Kayser, avustajanaan asianajaja D. Waelbroeck, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. Macken sekä tuomarit J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari) ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.1.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Campogrande on Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen 9.2.2001 toimittamalaan valituksella vaatinut EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan sekä EHTY:n tuomioistuimen perussäännön ja Euratomin tuomioistuimen perussäännön vastaavien määräysten nojalla Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-136/98, Campogrande vastaan komissio, 5.12.2000 antaman tuomion (Kok. H. 2000, s. I-A-267 ja II-1225; jäljempänä valituksenalainen tuomio) kumoamista siltä osin kuin siinä todetaan, että sitä, että hän oli joutunut sukupuolisen häirinnän uhriksi, ei ole näytetty toteen ja hylätään hänen esittämänsä vahingonkorvausvaatimus.

Riita-asian perustana olevat tosiseikat

- 2 Campogrande on Euroopan yhteisöjen komission palkkaluokan A 4 virkamies. Riita-asian perustana olevien tosiseikkojen tapahtuma-aikaan hän työskenteli komission ulkosuhteiden pääosaston (Välimeren eteläpuoliset maat, Keski- ja Lähi-itä, Latinalainen Amerikka, Etelä- ja Kaakkois-Aasia sekä pohjoinen—etelä-yhteistyö) linjalla B ”Latinalainen Amerikka”. Linjan B johtajana oli tuolloin A.
- 3 Erilaisiin epävirallisiin toimenpiteisiin ryhtyttyään valittaja esitti komissiolle Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 24 artiklan nojalla avustamispyynnön, joka vastaa myös henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta. Avustamispyynnössä valittaja väitti, että 27.2.1997 pidetyn kokouksen aikana A oli

läimäyttänyt häntä alaselkään ja todennut eleensä lisäksi seuraavaa: ”Kuten voitte todeta, naiset ovat erittäin hyvin edustettuina osastollani.” Valittajan mukaan hän oli vuosien ajan sietänyt A:n johdolla ”[hänestä] tehtyjä kommentteja ja toistuvia sopimattomia lähentelyjä, jotka eivät mitenkään sovi normaaliin työtuttavuuteen”. 27.2.1997 sattunut välikohtaus oli ollut ”viimeinen pisara”.

- 4 Koska valittaja ei ollut saanut lainkaan vastausta esittämäänsä avustamispyyntöön, hän teki 21.1.1998 henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan mukaisen valituksen päätöksestä, jolla hänen pyyntönsä implisiittisesti hylättiin.
- 5 Tämän valituksen johdosta henkilöstön ja hallinnon pääosaston (PO IX) pääjohtaja aloitti A:ta koskevan hallinnollisen tutkimuksen. A on myöntänyt tehneensä sen eleen, josta häntä syytetään, mutta antanut kuitenkin tosiseikoista erilaisen version kuin Campogrande ja kiistänyt syyllistyneensä sukupuoliseen häirintään. On ilmennyt myös, että muilla henkilöillä, jotka olivat osallistuneet 27.2.1997 pidettyyn kokoukseen, ei ollut mitään muistikuvaa tapahtuneesta, josta he eivät myöskään olleet kuulleet puhuttavan.
- 6 Hallinnollisen tutkimuksen jälkeen valittajan avustamispyynnöstä ja valituksesta ei ole tehty nimenomaista päätöstä. PO IX:n pääjohtaja on kuitenkin 29.10.1998 antanut valittajalle tiedoksi hallinnollisen tutkimuksen tutkintakertomuksen, jossa todetaan erityisesti, että ”minkään perusteella ei voida varmuudella todeta, että A oli tehnyt eleen, josta häntä syytetään, nöyryyttääkseen Campograndea naisena”.
- 7 Tässä tilanteessa ja ennen tutkintakertomuksen vastaanottamista valittaja nosti 20.8.1998 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen, jossa hän vaati

sen päätöksen kumoamista, jolla hänen 21.1.1998 tekemä valituksensa impliisittisesti hylättiin, ja komission velvoittamista korvaamaan se henkinen kärsimys, joka hänelle riidanalaisesta päätöksestä on aiheutunut.

Valituksenalainen tuomio

- 8 Siltä osin kuin ensiksi on kyse siitä, oliko komission kieltäytyminen avustamasta Campograndea sääntöjenmukainen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on muistuttanut, että hallinnolla on velvollisuus tutkia huolellisesti, nopeasti ja luottamuksellisesti sukupuolista häirintää koskevat valitukset ja ilmoittaa valituksen tekijälle valituksen jatkotoimenpiteistä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että koska käsiteltävänä olevassa asiassa väitetty sukupuolinen häirintä on kiistetty, komissiolla oli velvollisuus aloittaa tutkimus tosiseikkojen toteennäyttämiseksi ja tarvittaessa määrätellä kohtuullinen korvaus. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut erityisesti, että sillä, että valittaja ei ole näyttänyt toteen, että väitetystä häiritsevästä käytöksestä on aiheutunut hänelle aineellista vahinkoa, ja sillä, että A:n aikomusta nöyryyttää häntä ja sitä, että A olisi myöhemmin pyytänyt Campograndelta anteeksi, ei ole näytetty toteen, ei ole merkitystä.
- 9 Todettuaan, että hallinnolla oli velvollisuus aloittaa ja saattaa tutkimus loppuun huolenpitovelvollisuutta noudattaen sekä huolellisesti ja nopeasti, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että tutkimuksen aloittaminen seitsemän kuukautta avustamispyynnön esittämisen jälkeen, kuten komissio oli tehnyt, ei ollut avustamisvelvollisuuteen kuuluvien edellytysten mukaista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on myös todennut, että vaikka henkilöstösääntöjen 90 artiklassa ei edellytetä, että kaikkiin vaatimuksiin on vastattava, komissiolla oli velvollisuus tutkia sukupuolista häirintää koskevat valitukset nopeasti. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että velvollisuus aloittaa tutkimus nopeasti ei lakannut sen vuoksi, että A oli jättänyt tehtävänsä komission palveluksessa ja että väitetty häirintä oli tämän vuoksi luonnollisestikin lakannut.

- 10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että komissio oli rikkonut henkilöstösääntöjen 24 artiklaa sekä naisten ja miesten arvokkuuden suojelemisesta työssä 29 päivänä toukokuuta 1990 annettua neuvoston päätöslauselmaa 90/C 157/02 (EYVL C 157, s. 3) ja naisten ja miesten arvokkuuden suojelemisesta työssä 27 päivänä marraskuuta 1991 annettua komission suositusta 92/131/ETY (EYVL 1992, L 49, s. 1), ja näillä perusteilla kumonnut päätöksen, jolla valittajan esittämä avustuspyyntö implisiittisesti hylättiin.
- 11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kuitenkaan hyväksynyt kaikkia Campogranden vaatimuksia, koska se hylkäsi hänen esittämänsä korvausvaatimuksen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ensin todennut, että vahingonkorvausvaatimus, joka koskee väitetyistä valituksen esittämisen jälkeen kantajaan kohdistetuista kostotoimista aiheutunutta vahinkoa, jätetään tutkimatta, koska sääntöjenmukainen oikeudenkäyntiä edeltävä menettely puuttuu, koska valittaja ei hallinnollisessa valituksessaan ollut maininnut näitä kostotoimia.
- 12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toiseksi todennut, että sillä vaatimuksella, jolla valittaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta määräämään komission muodostamaan hänen uransa uudelleen, ylitetään yhteisöjen tuomioistuinten toimivalta, johon ei kuulu määräysten antaminen toimielimille.
- 13 Siltä osin kuin kolmanneksi on kyse henkisestä kärsimyksestä, joka valittajalle on aiheutunut siitä, että komissio jätti hänet epävarmuuteen avustamispyyntöä koskevien jatkotoimenpiteiden ja hallinnollisen tutkimuksen tulosten osalta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että asian olosuhteissa riidanalaisen päätöksen kumoaminen oli sellaisenaan kohtuullinen korvaus kyseisestä vahingosta. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että valittajalle ei ollut aiheutunut henkistä kärsimystä.
- 14 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi vahingonkorvausvaatimuksen.

Valitus

- 15 Valituksessaan Campogrande vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin
- kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin siinä hylätään hänen vahingonkorvausvaatimuksensa
 - toteaa, että kyseessä oli sukupuolinen häirintä, jonka uhriksi hän oli joutunut, ja että siitä on aiheutunut hänelle henkistä kärsimystä
 - velvoittaa komission maksamaan vahingonkorvausta yhteisöjen tuomioistuimen määrittelemän summan ja
 - velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 16 Campogrande vetoaa neljään valitusperusteeseen, jotka koskevat sitä, että perusteluvollisuutta on laiminlyöty ensisijaisesti siten, että valituksenalaisen tuomion perustelut ovat ristiriitaiset, sitä, että uusiin perusteisiin sovellettavaa yhteisön oikeutta ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä on rikottu, sitä, että oikeussuoja on evätty, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole määrittänyt edellytyksiä komission vastuun syntymiselle, ja sitä, että puolustautumisoikeuksia on loukattu.

- 17 Komissio vaatii ensisijaisesti, että yhteisöjen tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta tai ainakin hylkää sen perusteettomana, ja toissijaisesti, mikäli yhteisöjen tuomioistuin päättää kumota valituksenalaisen tuomion, että se palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, jotta se lausuisi uudestaan valittajan kanteesta. Komissio vaatii joka tapauksessa, että Campogrande veloitetaan korvaamaan valituksesta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

Perusteluvellisuuden laiminlyöntiä koskeva ensimmäinen valitusperuste

- 18 Tämän valitusperusteen ensimmäisen osan mukaan valituksenalaisen tuomion perusteet ovat ristiriitaiset, koska kieltäytyessään velvoittamasta komissiota korvaamaan kantajalle aiheutuneen vahingon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt kaikkia päätelmiä niiden tosiseikkojen, joista komissiota syytettiin, vakavuusasteesta, jonka se on valituksenalaisen tuomion perusteluissa todennut.
- 19 Mutta kuten komissio toteaa, oli tosiseikkojen vakavuusaste mikä tahansa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävä oli arvioida, mikä oli tosiseikoista aiheutunutta vahinkoa parhaiten vastaava korvaus. Vaikka tämä arviointi osoittautuisi perusteettomaksi, ei voida katsoa, että tuomion perustelut olisivat tämän takia ristiriitaiset. Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä perusteettomana.
- 20 Valitusperusteen toisen osan mukaan valituksenalaisen tuomion perustelut ovat ristiriitaiset, puutteelliset ja virheelliset siltä osin kuin on kyse valittajaan kohdistetusta sukupuolisesta häirinnästä. Valittajan mukaan on ristiriitaista, että

valituksenalaisessa tuomiossa todetaan A:n sukupuolisesti sävyttynyt käytös valittajaa kohtaan ja lisäksi puutteellisella tavalla se, että valittaja ei ollut osoittanut, että hän oli joutunut sukupuolisen häirinnän uhriksi ja että hänelle on aiheutunut henkistä kärsimystä.

- 21 On kuitenkin todettava, että valituksenalaisen tuomion 68—70 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on erottanut toisistaan sen henkisen kärsimyksen, joka valittajalle on aiheutunut siitä, että komissio ei tehnyt mitään hänen tekemänsä valituksen jälkeen, ja joka on korvattu siten, että riidanalainen päätös kumottiin, ja sen henkisen kärsimyksen, jonka valittaja väittää hänelle aiheutuneen sukupuolisesta häirinnästä, jota hän ei ole näyttänyt toteen ja jossa on kyse muusta kuin 27.2.1997 tapahtuneesta välikohtauksesta, jota A ei ole kiistänyt.
- 22 Tällainen perustelu on johdonmukainen ja selkeä ja siinä vastataan tarkasti Campogranden esittämiin väitteisiin. Ensimmäisen valitusperusteen toinenkaan osa ei näin ollen ole perusteltu.
- 23 Ensimmäisen valitusperusteen kolmannessa osassa Campogrande väittää, että valituksenalaisen tuomion perustelut ovat ristiriitaiset, mistä seuraa oikeussuojan epääminen, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on käyttänyt todistena hallinnollista tutkimusta, jota se itse arvostelee ja jonka sisällön valittaja on kaiken lisäksi riitauttanut.
- 24 On kuitenkin selvää, että vahingonkorvauskanteiden osalta kuuluu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan arvioida EY 225 artiklan ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan nojalla vahingon olemassaoloa ja sitä, onko aiheutuneen vahingon ja vahingon aiheuttaneen teon välillä syy-yhteys, ellei ole kyse siitä, että selvitysaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla (asia C-362/95 P, Blackspur DIY ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 16.9.1997, Kok. 1997, s. I-4775, 28 ja 29 kohta). Käsiteltävänä olevassa asiassa asiakirja-aineistosta ilmenee, että ensimmäisen

oikeusasteen tuomioistuin on ottanut huomioon koko käytettävissään olevan selvitysaineiston, joka on lisäksi yhtäpitävä, eikä se ole tehnyt tätä vääristyneellä tavalla, minkä lisäksi Campogrande ei ole perustellusti riitauttanut tämän aineiston paikkansapitävyyttä. Koska ensimmäisen valitusperusteen tässä osassa pyritään siihen, että yhteisöjen tuomioistuin korvaa omalla arvioinnillaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen todisteista tekemän arvioinnin, se on EY 225 artiklan ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan nojalla jätettävä tutkimatta.

- 25 Ensimmäisen valitusperusteen neljännen osan mukaan valituksenalaisen tuomion perustelut ovat puutteelliset ja virheelliset, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut väärin valittajasta tehtyä arviointia ja todennut sen perusteella, että valittajan ammatilliset vaikeudet eivät aiheutuneet sukupuolisesta häirinnästä. Valittaja väittää kuitenkin, että hänestä tehdyn arvioinnin huononeminen, joka on ollut väliaikaista, liittyy häneen kohdistettuun häirintään.
- 26 Tällä kanneperusteen osalla valittaja riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvan arvioinnin. Kuten tämän tuomion 24 kohdassa on muistutettu, ne perusteet, jotka koskevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikoista tekemää virheellistä arviointia, jätetään tutkimatta. Näin ollen ensimmäisen valitusperusteen neljäs osa jätetään tutkimatta.
- 27 Ensimmäisen valitusperusteen viimeisessä osassa Campogrande väittää, että siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ratkaissut kysymystä siitä, oliko kyseessä sukupuolinen häirintä, eikä kysymystä hallinnollisen tutkimuksen menettelytavoista, ilmenee sitäkin vakavampi oikeussuojan epääminen, kun kanteessa oli kyse puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen ja luottamuksen-suojan yleisestä periaatteesta.
- 28 Valituksenalaisen tuomion 70 kohdasta ilmenee kuitenkin selvästi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole katsonut, että kyseessä on sukupuolinen häirintä, vaan on määritellyt, että käytöksessä, jonka kohteeksi valittaja väittää

joutuneensa, oli kyse ”pelkistä ystävyyden osoituksista tai yhteensattumista”, ja että Campogranden arvostelemasta tutkimuspöytäkirjasta on otettu huomioon siihen liitetty Campogranden itsensä laatima kuvaus tosiseikoista. Näin ollen käy ilmi, että valittajan esittämiin väitteisiin on vastattu, että tämä vastaus on riittävä ja että ensimmäisen valitusperusteen viimeinen osa ei myöskään ole perusteltu.

Uusia perusteita koskevien yhteisön oikeuden ja oikeuskäytännön rikkomista koskeva toinen valitusperuste

- 29 Toisessa valitusperusteessaan valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien on rikkonut uusia perusteita koskevia yhteisön oikeutta ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, koska se on jättänyt tutkimatta hänen esittämänsä vahingonkorvausvaatimuksen, jolla vaadittiin korvausta vahingosta, joka hänelle on aiheutunut valitusta seuranneista kostotoimista, sen vuoksi, että sääntöjenmukainen oikeudenkäyntiä edeltävä menettely oli jäänyt väliin.
- 30 Valittaja väittää, että tämä korvausvaatimus ei ole yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 42 artiklassa kielletty uusi peruste, vaan kannekirjelmässä esitettyjen perusteiden tueksi esitetty uusi väite. Valittaja kertoo, että hän on jatkuvasti, niin valituksessa kuin kannekirjelmässä, vaatinut korvausta, joka kattaa kaikki vahingot, jotka liittyvät häneen kohdistuneeseen sukupuoliseen häirintään. Valituksen tekemisestä seuranneista kostotoimista aiheutunut vahinko on vain yksi sen vahingon ilmenemismuoto, jonka hän alun perinkin oli väittänyt kärsineensä.
- 31 Valittaja pohtii lisäksi, onko yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 42 artiklan 2 kohtaa, jossa annetaan kantajalle mahdollisuus esittää uusia perusteita asian käsittelyn aikana, jos ne perustuvat ”kirjallisen käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin”, tulkittava siten, että

siinä annetaan kantajalle myös mahdollisuus vedota uusiin perusteisiin, jotka perustuvat tosiseikkaan, joka on tapahtunut valituksen tekemisen jälkeen mutta ennen kanteen nostamista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

- 32 Tältä osin on todettava, että käsiteltävänä olevan asian tilanne on täysin erilainen kuin työjärjestyksessä tarkoitetut olosuhteet, koska silloin, kun uusi tosiseikka on ilmennyt valituksen tekemisen jälkeen mutta ennen kuin kanne on nostettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, kuten käsiteltävänä olevassa asiassa on tapahtunut, kantajalla on aina mahdollisuus täydentää tai muuttaa alkuperäistä valitustaan ennen kanteen nostamista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.
- 33 Kun kyseessä on se, onko oikeudenkäyntiä edeltäneen valituksen sisällön kiteyttäminen oikeutettua, on muistutettava ensin, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn ensisijainen tarkoitus on antaa mahdollisuus sovinnon syntymiseen virkamiesten tai muuhun henkilöstöön kuuluvien ja hallinnon välisissä erimielisyyksissä. Jotta tällainen menettely saavuttaisi tavoitteensa, nimittävällä viranomaisella on oltava mahdollisuus saada tietoonsa riittävän tarkasti asianomaisten riidanalaisesta päätöksestä esittämät väitteet (ks. vastaavasti asia 58/75, *Sergy v. komissio*, tuomio 1.7.1976, Kok. 1976, s. 1139, 32 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin täsmentää lisäksi, että hallinnon ei pidä tutkia valituksia suppeasti vaan päinvastoin avoimin mielin.
- 34 Toiseksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että vaikka virkamiesten nostamissa kanteissa yhteisöjen tuomioistuimille esitetyillä vaatimuksilla on oltava sama kohde kuin valituksessa esitetyillä vaatimuksilla ja vaikka niissä esitetyillä riitauttamisperusteilla on oltava sama peruste kuin valituksessa esitetyillä riitauttamisperusteilla, näitä riitauttamisperusteita voidaan oikeudenkäynnin aikana kehittää esittämällä kanneperusteita ja perusteluita, jotka eivät välttämättä sisälly valitukseen mutta liittyvät siihen läheisesti (asia 242/85, *Geist v. komissio*, tuomio 20.5.1987, Kok. 1987, s. 2181, 9 kohta).

- 35 Kuten Campogrande väittää, tästä on seurauksena, että valituksen sisällöllä ei ole tarkoitus rajata oikeudenkäyntimenettelyä ehdottomalla ja lopullisella tavalla, kunhan kanteessa ei muuteta valituksen syytä eikä kohdetta (asia 52/85, Rihoux ym. v. komissio, tuomio 7.5.1986, Kok. 1986, s. 1555, 12 kohta). Näin ollen yhteisöjen tuomioistuin on voinut todeta, että kun kantaja on valituksessaan vaatinut sen päätöksen kumoamista, jolla hänen esittämänsä avustamispyyntö implisiittisesti hylättiin, hänen on katsottava vaatineen korvausta vahingosta, joka hänelle on kyseisestä päätöksestä voinut aiheutua (ks. vastaavasti asia 224/87, Koutchoumoff v. komissio, tuomio 26.1.1989, Kok. 1989, s. 99, 10 kohta).
- 36 Käsiteltävänä olevassa asiassa Campogranden tekemän valituksen sanamuodosta ilmenee selvästi, että hänen täsmällinen korvausvaatimuksensa perustui ainoastaan siihen vahinkoon, joka oli aiheutunut siitä, että komissio oli sääntöjen-vastaisella tavalla kieltäytynyt avustamisesta.
- 37 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa Campogrande ei kuitenkaan ole esittänyt lisää kanneperusteita ja perusteluita tätä korvausvaatimusta tukeakseen; todellisuudessa hän on esittänyt uuden korvausvaatimuksen, joka perustuu uuteen vahingonkorvausperusteeseen eli häneen valituksen tekemisen jälkeen yksikön sisällä kohdistettuihin kostotoimiin.
- 38 Vaikka kyseiset kostotoimet oletettaisiin tapahtuneiksi, ne eivät ole seurausta siitä päätöksestä, jolla komissio implisiittisesti hylkäsi valittajan avustamispyynnön ja joka valituksenalaisessa tuomiossa on kumottu, vaan ne ovat suoraa seurausta valittajan tekemästä hallinnollisesta valituksesta. Vaikka tämä vaatimus liittyy samaan asiayhteyteen, kyseessä on valituksessa esitetystä korvausvaatimuksesta erillinen korvausvaatimus, joka on katsottava uudeksi vaatimukseksi ja jota ei tämän vuoksi voida ottaa tutkittavaksi.

- 39 Näin ollen on ilmeistä, että toinen valitusperuste, joka koskee oikeudellista virhettä, jonka valittaja väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen jättäessään kyseisen vaatimuksen tutkimatta, on huonosti perusteltu ja se on hylättävä.

Kolmas valitusperuste, joka koskee sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on evännyt oikeussuojan, koska se ei ole määrittänyt edellytyksiä komission vastuun syntymiselle

- 40 Tämän valitusperusteen tueksi Campogrande väittää, että kolme vahingonkorvausvastuun syntymisen edellytystä täyttyvät: komission virhe, valittajalle aiheutunut henkinen kärsimys ja virheen ja vahingon välinen syy-yhteys. Campogrande katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole lausunut kahdesta vahinkotapahtumasta, joita ovat yhtäältä sukupuolinen häirintä ja toisaalta komission virheellinen suhtautuminen. Campogranden mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei myöskään ole lausunut siitä, onko kantajalle aiheutunut henkistä kärsimystä, sillä perusteella, että se ei voi antaa hallinnolle määräyksiä.

- 41 On aiheellista todeta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että komissio on tehnyt virheen jättämällä valittajan epävarmaan tilanteeseen hänen esittämänsä avustamispyynnön jatkotoimenpiteiden osalta ja että tästä virheestä on aiheutunut Campograndelle henkistä kärsimystä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin katsonut, että riidanalaisen päätöksen kumoaminen on sellaisenaan kohtuullinen korvaus tästä vahingosta.

- 42 Siltä osin kuin puolestaan on kyse sukupuolisesta häirinnästä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajan sitä koskevat väitteet tutkittuaan katsonut, että sukupuolista häirintää ei ole näytetty toteen, ja hylännyt vahingonkorvausvaatimuksen tällä perusteella.

- 43 Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on aivan oikein muistuttanut, että yhteisöjen tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia antamaan komissiolle määräyksiä, se on tehnyt niin ainoastaan jättääkseen tutkimatta kantajan vaatimuksen siitä, että hänen uransa muodostetaan uudelleen, eikä kieltäytyäkseen lausumasta sen vahingon tosiasiallisesta syntyisestä, jonka kantaja väittää hänelle aiheutuneen.
- 44 Mikäli Campogrande pyrki väittämillään osoittamaan, että valituksenalaisessa tuomiossa myönnetty korvaus on riittämätön, on korostettava sitä, että kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut vahingon olemassaolon, se on yksin toimivaltainen arvioimaan esitetyn vaatimuksen rajoissa vahingonkorvauksen laatua ja ulottuvuutta (asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994, Kok. 1994, s. I-1981, 81 kohta), joten tätä arviointia ei enää voida käsitellä yhteisöjen tuomioistuimessa.
- 45 Edellä esitetystä seuraa, että kolmas valitusperuste on joka tapauksessa hylättävä.

Puolustautumisoikeuksien loukkausta koskeva neljäs valitusperuste

- 46 Campogrande väittää, että koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio perustuu hallinnolliseen tutkimukseen, jossa loukattiin puolustautumisoikeuksia, se on itse loukannut näitä oikeuksia.

- 47 Pelkästään tällä väitteellä valittaja ei osoita, että tutkimusta tehtäessä puolustautumisoikeuksia on loukattu. Valittaja ei myöskään ole osoittanut, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on käyttänyt perusteena ainoastaan tätä tutkimusta, koska hänellä on ollut oikeudenkäynnin aikana mahdollisuus esittää käsityksensä kannekirjelmässään ja myöhemässä vastauskirjelmässään, minkä lisäksi niissä hallinnollisen tutkimuksen osissa, jotka on toistettu valituksenalaisen tuomion perusteluissa, on mainittu Campogranden itsensä lausumat, kuten tämän tuomion 28 kohdassa on todettu.
- 48 Näin ollen neljäs valitusperuste on hylättävä perusteettomana.
- 49 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 50 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Vaikka työjärjestyksen 122 artiklassa määrätään, että 69 artiklan 2 kohdasta poiketen yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet jonkin toimielimen virkamiesten tai muuhun henkilöstöön kuuluvien tekemistä valituksista, jaettaviksi asianosaisten kesken, jos se on kohtuullista, käsiteltävänä olevan asian olosuhteissa ei ole aiheellista soveltaa näitä määräyksiä. Koska valittaja on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut, että hänet veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, valittaja veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Valitus hylätään.

- 2) Campogrande veloitetaan korvaamaan valituksesta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Macken

Puissochet

Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 23 päivänä huhtikuuta 2002.

R. Grass

F. Macken

kirjaaja

kolmannen jaoston puheenjohtaja